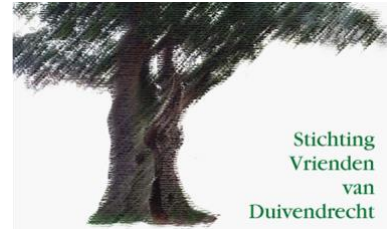

Stichting
Oud-Duivendrecht
Landelijk en historisch

Stichting
Vrienden van Ouderkerk
Erfgoed en groen
met elkaar wat aan doen

Stichting
Vrienden van Duivendrecht
Groen en kleinschalig

Aan de raadsleden van de Gemeente Amsterdam
Verzonden per mail aan: commissieKDD@amsterdam.nl

In kopie verzonden aan de raadsleden van de gemeente Ouder-Amstel
verzonden per mail aan: raad@ouder-amstel.nl

**Onderwerp: Non-participatie in Duivendrechts Kwartier
met Amsterdam als groot-grondbezitter**

Duivendrecht 26 augustus 2020

Geachte raadsleden van de gemeente Amsterdam,

Reden om als 3 stichtingen uit Ouder-Amstel u deze brief te sturen, is omdat wij vinden dat er sprake is van non-participatie bij de planontwikkeling van het Duivendrechts Kwartier. Jawel, er wordt inderdaad door de gemeente Ouder-Amstel al een aantal jaar met belanghebbenden in het gebied gesproken, maar dat alleen is geen participatie!

Onderstaand wordt eerst het plangebied omschreven, wie de grondeigenaren zijn en wie het bevoegd gezag is. Vervolgens wordt ingegaan op het participatiemotto van de gemeente Amsterdam als bevoegd gezag. Ook wordt een aantal succesvolle Amsterdamse voorbeelden gegeven. Aansluitend wat er met participatie gebeurt als Amsterdam zelf grondeigenaar is. Kort gezegd: Amsterdam stelt zich als dicterend en heersend vorst op. Waarbij participatie-kaders voor de actief deelnemende belanghebbenden tijdens het proces worden ingeperkt. Wij sluiten af met een verzoek aan u.

Welke gebied betreft het?

Tussen station Duivendrecht, de Johan Cruijff Arena, de A2 en het Amstel Business Park komt de komende jaren een nieuwe stadswijk. Op van oudsher Duivendrechts grondgebied, de Klein- en de Groot Duivendrechtse Polder, komen maximaal 4.500 woningen met een groot stadspark, 250.000 m² voor bedrijven, horeca, kantoren en uitbreiding van sportcomplex De Toekomst van Ajax. Werktitel is De Nieuwe Kern (DNK), door Duivendrecht al 'terug gedoopt' tot Duivendrechts Kwartier.

Grondeigenaren zijn gemeente Ouder-Amstel, AFC Ajax, Amstelborgh/Borchland, NS Vastgoed/ProRail en de gemeente Amsterdam, de laatste met het grootste bezit.

Het gebied is op dit moment grotendeels onbebouwd en kent weinig permanente bewoners. Wel zijn er één historisch ecologisch zeer waardevolle groene golfbaan en vier Amsterdamse volkstuincomplexen in het gebied. Ook liggen er parkeerterreinen, bedrijven, sportvelden en een voormalig slibdepot. En, niet onbelangrijk, het plangebied betreft geen stedelijk gebied.

Postadres: Waddenland 41, 1115 XD Duivendrecht
e-mail: vriendenvanduivendrecht@gmail.com tel: 020- 699 2574

pagina 1 van 5

Meedenken, meepraten en meedoen is het motto van de gemeente Amsterdam

In het Amsterdamse coalitieakkoord 2018 - 2022 'Een Nieuwe Lente en Een Nieuw Geluid' zet het college van B en W sterk in op het organiseren van meer maatschappelijke betrokkenheid door het verleggen van eigenaarschap en zeggenschap. Om daar vorm aan te geven stellen zij het volgende voor:

'Nieuw beleid maken we waar mogelijk samen met de stad. Beleidsstukken krijgen daarom standaard een participatieparagraaf waarin inzichtelijk is gemaakt op welke manier Amsterdammers betrokken zijn geweest en wat er met hun inbreng is gedaan.'

In Amsterdam wil het gemeentebestuur actief werken aan een democratische stad. Dat betekent betere participatie, inspraak en zeggenschap over wat Amsterdam als gemeente doet en laat in de buurt. Hoe Amsterdam dat doet? Hoe zorgt Amsterdam dat iedereen die dat wil, mee kan praten? En hoe wordt bepaald bij welke onderwerpen inspraak mogelijk en nuttig is? Daarom nodigt de gemeente Amsterdam alle andere Amsterdammers uit om samen aan buurt en stad te werken, mee te denken, mee te ontwerpen en mee te doen. Motto van Amsterdam is: 'samen werken we aan een democratische stad'.

Een recent en mooi voorbeeld van Amsterdamse participatie: het Bella Vistapark

Sinds 3 juli 2020 heeft Amsterdam er een mooi en klassiek buurtpark bij: het Bella Vistapark in het Amstelkwartier. Dit park ligt op een steenworp afstand van het Duivendrechts Kwartier. Met 10.000 m² aan vaste planten, oude monumentale bomen en zo'n 70 nieuwe bomen is dit park het groene hart van het Amstelkwartier. In 2018 hebben buurtbewoners en schoolkinderen meegedacht over de invulling van het park. Behouden wat ecologisch en historisch waardevol is, stond daarbij voorop. En het resultaat mag er zijn! [Klik hier](#) voor het nieuwsbericht op amsterdam.nl.

En nog een heel mooi voorbeeld: Klapprozenbuurt in Noord

Wat nu nog een troosteloos stukje Noord is moet straks een levendige, aantrekkelijke en vooral groene stadswijk worden: de Klapprozenbuurt. Nadat de oorspronkelijke plannen van de gemeente door bezorgde bewoners werden afgewezen, kwamen zij zelf met een alternatief. Ze kregen groen licht. [Klik hier](#) voor het NRC-artikel van 5 juni 2020.

Routekaart Amsterdamse Participatieparagraaf

Het college van B en W van Amsterdam legt, zoals dat hoort, verantwoording af over het door haar gevoerde beleid. In de raadscommissie Kunst Diversiteit en Democratisering van woensdag 26 augustus 2020 staat, op verzoek van het lid Vroege (D66) de 'Routekaart Amsterdamse Participatieparagraaf' ter bespreking geagendeerd (agendapunt 24).

[Klik hier voor de agenda.](#) Citaat uit de Routekaart pagina 3, zie verder [via deze link](#).

Naast de term *inspraak* wordt vaak de term *participatie* gebruikt, wat zoveel betekent als 'actieve deelname'. Voor het slagen en voortbestaan van onze democratie is het belangrijk dat zowel overheid als inwoners een actieve bijdrage leveren aan onze samenleving. De formele, wettelijke vorm van inspraak volstaat daarvoor niet meer. Voor burgers is participatie een belangrijke mogelijkheid om invloed uit te oefenen op hun leefomgeving. Bovendien zorgt actieve deelname van burgers ervoor dat het beleid van de overheid beter op de praktijk aansluit.

In de Routekaart wordt onderkend dat (citaat pag. 5) *‘reikwijdte van participatie niet door elke ambtenaar op dezelfde wijze wordt geïnterpreteerd, zijn er in verschillende participatietrajecten verschillende spelregels, zonder dat daarin de logica voor Amsterdammers te herkennen is’.*

Dat is mede de reden dat het college van B en W van Amsterdam (citaat pag. 9) *‘om zowel het bestuur als de organisatie te ondersteunen in het toepassen van zinvolle vormen van participatie, en de participatieparagraaf tot een succes te brengen, wordt een aantal actielijnen ingezet. Deze resulteren eind 2020 in een door de raad vastgesteld participatiekader, met daarin de uitgangspunten en randvoorwaarden voor goede en effectieve participatie.’*

Hoe zit het met participatie als Amsterdam groot-grondeigener is?

Als de gemeente Amsterdam grondeigener is dan volgt zij het participatiebeleid van het bevoegd gezag. In dit geval de gemeente Ouder-Amstel. Op geen enkele wijze past Amsterdam hier als **grondeigener** het in het Amsterdamse coalitieakkoord richtinggevende beleid toe voor het organiseren van meer maatschappelijke betrokkenheid door het verleggen van eigenaarschap en zeggenschap.

Daarnaast heeft de gemeente Amsterdam als grondeigener, samen met grondeigener NS Vastgoed/ProRail voorafgaand aan de inspraak in Ouder-Amstel op 5 december 2019 een concept-stedenbouwkundige visie opgesteld, [klik hier](#).

Heel opmerkelijk dat al kort daarna op 28 januari 2020, dus zeer snel na het Kerstreces, de concept-structuurvisie met daarin door gemeente Ouder-Amstel vastgestelde kaders, ter inspraak aan belanghebbenden werd aangeboden, [klik hier](#).

Een snelle lezer ziet het meteen. De concept-stedenbouwkundige visie van de twee grondeigenaren gemeente Amsterdam en NS Vastgoed/ProRail is als ware een kopie van de concept-structuurvisie van Ouder-Amstel.

Gemeente Amsterdam stelt zich als grondeigener als dicterend en heersend vorst op. Zonder de participatie uitgangspunten van het coalitieakkoord 2018 - 2022 ‘Een Nieuwe Lente en Een Nieuw Geluid’ mee te nemen in de concept-stedenbouwkundige visie.

Duivendrechts kwartier, potpourri duiventil van het ‘heerlijk recht’ van Amsterdam!

Toegegeven, het plangebied is zeer ingewikkeld om te ontwikkelen met vele belanghebbenden, waarvan de gemeente Ouder-Amstel slechts het bevoegd gezag zonder financiële middelen is. In willekeurige volgorde een opsomming van het krachtenveld:

- Meerdere grondeigenaren met meerdere belangen;
- Waardevol ecologisch en historisch groen, dat in voorliggende plannen moet wijken;
- Meerdere huurders en belanghebbenden die als participanten onvoldoende inhoudelijk aan tafel komen. Denk aan de volkstuinders, Amsterdam Old Course en de ondertekenaars van deze brief;
- De concept-uitvoeringsstrategie volkstuinenbeleid van de Gemeente Amsterdam;
- Deelontwikkelingen die schijnbaar zonder enige vorm van regie in het plangebied al worden gerealiseerd. Dit betreft o.a. de komst van sorteercentrum van PostNL, verkeerscentrum Neelen, de Smart Mobility Hub, een internationaal touringcar terminal (zie ook nieuwsbrief Drechtje van 6 juni 2020, [klik hier](#));
- Amsterdams gemeentelijk woningbeleid (dat binnen de ‘heerlijkheid’ van Amsterdam in Ouder-Amstel van toepassing zou moeten verklaard);
- Of misschien toch het Ouder-Amstel woningbeleid laten prevaleren, waar Amsterdam als ‘heerlijk’ grondeigener wellicht toch niet voor de meerkosten wil betalen;

- Amsterdams gemeentelijk participatiebeleid dat als Amsterdam de grondeigenaar is, in de wind wordt geslagen;
- Een aanvliegeroute van Schiphol;
- Het feit dat het plangebied geen stedelijk gebied betreft dus woningbouw slechts zeer beperkt mogelijk is;
- Enorme woningnood in de gehele Randstad;
- De tomeloze ambitie van Ouder-Amstel om de woningnood mee te helpen oplossen;
- De corona crisis en daarmee samenhangende keuzes om sluitende begrotingen voor komende jaren te realiseren voor zowel Amsterdam als Ouder-Amstel.

De non-participatie in Ouder-Amstel

Ga er als kleine gemeente Ouder-Amstel als bevoegd gezag maar aan staan om in voornoemde potpourri duiventil van het 'heerlijk recht' van Amsterdam, alle belangen goed te managen.

Maar, laten we eerlijk zijn. Gemeente Ouder-Amstel is goed begonnen. Er is in 2018 een Groene Denktank opgericht. In dit participatietraject konden alle belanghebbende groenminnaars hun zegje doen. Dat betrof o.a. de volkstuinders, de Amsterdam Golf Course en de stichtingen. En, mét resultaat!

Zoals in het lokale Weekblad van Ouder-Amstel van 3 december 2019 stond [klik hier](#) : citaat *De Groene Denktank bleek een bron vol inspiratie. De bijeenkomsten waren levendige uitwisselingen van gedachten en ideeën. Daarbij was volop ruimte voor de verschillende meningen en uitgangspunten, maar waren het de overeenkomsten die de toon hebben gezet voor dit boekje. Het boekje is het resultaat van deze samenwerking. Wethouder Van der Weele: 'Ik ben heel blij met de samenwerking. We waren het niet altijd eens, maar de overeenkomsten vormden de basis van dit inspirerende boekje. Dank aan de deelnemers van De Groene Denktank voor hun inzet en inbreng. Straks bij het bespreken van die nieuwe ontwikkelingen in onze gemeente, bijvoorbeeld bij de participatie van de structuurvisie voor De Nieuwe Kern, heb ik het zeker bij de hand.'*

En wat stond er in het Groene Denktank boekje?

Het zal de lezer wellicht niet verbazen. Het Groene Denktankboekje is bij het schrijven van deze brief niet meer te vinden op de sites van de gemeente Ouder-Amstel. Gelukkig hebben wij een digitale kopie gedownload en opgeslagen. [Klik hier](#) voor het Groene Denktank boekje.

Citaat: 'Bij het ontwikkelen van de Nieuwe Kern is één van de aanbevelingen van de Groene Denktank van de gemeente Ouder-Amstel dat **uitgegaan moet worden van het bestaande groen**, zoals de tuinparken en de Amsterdam Old Course'.

De praktijk van inspraak in Ouder-Amstel met groot-grondbezitter Amsterdam

Als bevoegd gezag heeft de gemeente Ouder-Amstel in het eerste kwartaal de concept-structuurvisie vrijgegeven voor participatie. Het gehele participatietraject is opgezet en wordt uitgevoerd door Tertium. Er is gekozen voor een participatieaanpak op basis van raadpleging. Dat houdt in dat de gemeente Ouder-Amstel suggesties beoordeelt en gemotiveerd terugkoppelt, waarom ze deze wel of niet overneemt.

Er zijn 3 doelgroepen belanghebbenden gedefinieerd, te weten sportverenigingen, de mensen van de Groene Denktank en maatschappelijke organisaties. De feedback van zowel sportverenigingen, de Groene Denktank als de maatschappelijke organisaties was, dat creatiever gekeken moet worden op welke wijze het huidige historisch en ecologische groen kan worden ingepast in de concept-stedenbouwkundige visie.

Daarmee wordt ook recht gedaan aan de eind 2019 gedane aanbevelingen uit het Groene Denktank boekje.

Voor het verslag van de groenparticipatie, [klik hier](#). Een citaat hieruit:

'De deelnemers zien graag dat het oorspronkelijke landschap het uitgangspunt van De Nieuwe Kern vormt. Zij betreuren het verdwijnen van Nieuw Vredelust en de Amsterdam Old Course en vragen zich af of er geen creatieve oplossingen zijn om de twee plekken alsnog te behouden.'

Aanvankelijk leek het dat de aanbevelingen uit alle participatiegroepen ter harte genomen werden. Ook zijn door de Amsterdam Old Course en de volkstuinparken voorstellen ingediend en met portefeuillehouder Van der Weele en haar ambtenaren besproken. De voorstellen gaven creatieve suggesties het historische ecologische groen te behouden.

Tijdens het participatietraject de spelregels veranderen

Vanwege de beperkingen van de online-participatiemogelijkheden is door de groenparticipanten aangedrongen op een fysieke 1.5 meter afstand bijeenkomst. Die fysieke bijeenkomst heeft plaatsgevonden op 4 juni 2020. In plaats van op die bijeenkomst verder constructief en open met elkaar het gesprek aan te gaan, werd daags ervoor een memo aan de groenparticipanten gemaild: 'Informeren of raadplegen; ruimte voor participatie'.

De strekking van de memo hield in, dat aspecten uit de concept-structuurvisie, waar tijdens de participatiesessies aanbevelingen op zijn gedaan, plots geen participatie onderwerpen betroffen. Het betrof opeens kaders, die slechts dienden ter informatie. Zonder raadsbesluit over de concept-structuurvisie van bevoegd gezag Ouder-Amstel staat al vast dat het historische ecologische groen van Amsterdam Old Course en verschillende volkstuinparken moeten verdwijnen. De participanten bleven ontgoocheld achter en al hun inzet en creativiteit bleek voor niets te zijn geweest.

En op geen enkele wijze is sprake geweest van het als grondeigenaar Amsterdam in Amsterdamse coalitieakkoord richtinggevende beleid voor het organiseren van meer maatschappelijke betrokkenheid door het verleggen van eigenaarschap en zeggenschap.

Wij vragen u het gesprek aan te gaan met verantwoordelijk wethouder Democratisering, Groot-Wassink, wat de reden is dat Amsterdam als groot-grondbezitter bij een ruimtelijke ontwikkeling, het Amsterdamse coalitieakkoord niet naleeft.

Uiteraard zijn wij desgevraagd bereid tot het geven van een mondelinge toelichting op onze inspreekactie. Wij zien uw uitnodiging graag tegemoet.

Met een landelijk, historische, groene en kleinschalige groet,

Oud Duivendrecht

Vrienden van Ouderkerk

Vrienden van Duivendrecht

Vanwege het coronavirus en de digitale verzending is deze brief niet ondertekend

A.H. Quirijnen-Cocx, secretaris

J.W. Blom-Jaques, voorzitter

M. Heering, voorzitter